

JÁRÓBETEG TÁJÉKOZTATÓ - HÁZIREND

A Semmelweis Egyetem kiemelten fontos feladatának tartja a páciensek, betegek és hozzátartozóik (a továbbiakban: Beteg) tájékoztatáshoz fűződő jogának teljes körű gyakorlását, az orvos-beteg kapcsolatban az eredményes betegellátáshoz szükséges információ áramlásának biztosítását. A beteg-tájékoztatóval széleskörű ismereteket szeretnénk nyújtani a beteg-tájékoztatási gyakorlatról a betegek jogairól és kötelességeiről illetve a Házirendről.

A tájékoztató célja, hogy hasznos információkkal segítsük az Ön ellátását Intézményünkben, csökkentjük az Önben rejlő esetleges bizonytalanság és kiszolgáltatottság érzését. Az ellátáshoz szükséges tudnivalók rendelkezésre állása egyaránt fontos a beteg (hozzátartozó) és az intézmény munkatársai számára is. Az ellátás így valósítható meg eredményesen, hatékonyan és biztonságosan.

AZ EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNY/KLINIKA BELSŐ MŰKÖDÉSI RENDJÉRŐL

1. Az egészségügyi intézmény megközelítése, az infrastruktúrához kötődő információk

1.1. Az intézmény megközelíthetősége

Intézményünk címe:

Semmelweis Egyetem levelezési címe:

1085 Budapest, Üllői út 26.

1428 Budapest, Pf.2.

Laboratóriumi Medicina Intézet címe:

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.14. emelet

Központi Laboratórium Pest, Immunológiai Laboratórium, Mikrobiológiai Laboratórium címe:

1082 Budapest, Üllői út 78. 1. emelet

Intézményünk honlapja: <http://semmelweis.hu/laboratorium/>

Intézményünk e-mail címe: kplabor.lmi@med.semmelweis-univ.hu

Intézményünk telefonszámai: (1) 210 02 78/ 62101,61846

Igazgatói titkárság: 62102 mellék

Előjegyzési szám: (1) 210 02 78/ 62101,61846

Intézményünkbe az alábbi módokon **juthat el:**

tömegközlekedéssel: 3. (kék) metróval a Klinikák megállóig

gépkocsival: GPS koordináta:47.4829701;19.0823952

Parkolási lehetőségek:

Az Intézmény épülete előtt, környező utcákban csak fizető parkoló található. Az udvaron belül mozgáskorlátozottak részére korlátozott számú nem fizetős parkolóhely van kijelölve, melyet a Korányi Sándor utcai X. kapubejárat felől lehet megközelíteni.

1.2. Intézményen belüli tájékozódás

A Központi Betegellátó épület (fő)bejáratánál megtalálja az útbaigazító feliratokat, melyek alapján megtalálja a Központi Laboratórium vérvételi ambulanciáját.

A Központi Betegellátó épület portaszolgálat az épület főbejáratánál található.

A betegek és kísérőik intézményünk be- és kijárait a kizárólagos használat szövegezéssel megjelöltek, illetve csak dolgozói kártyával működőn kívül használhatják.

A Központi Betegellátó épület főbejárata mozgáskorlátozottak részére akadálymentesített. Az itt érkező betegek mozgólépcsőn, vagy lifttel juthatnak fel az első emeleti liftekig. A mozgáskorlátozott bejárat az épület udvari bejáratánál van kialakítva. A mozgáskorlátozottak részére kialakított WC az A épület I. emeletén található.

1.3. Liftek használata

A „B” épületben öt lift található. Háromat betegek és kísérőik használhatnak, kettőt dolgozóink használnak betegszállításra, teherszállításra. A liftek egy része működik, ezek el vannak látva a megfelelő felirattal.

2. Az egészségügyi intézménybe való előjegyzéssel, beléptetéssel, felvétellel, illetve az ott történő ellátással kapcsolatos tudnivalók

2.1. Az előjegyzés, felvétel menete

Intézményünkbe való bejelentkezése történhet: személyesen, előjegyzéssel, stb. Az előjegyzéshez szükséges a beteg neve.

A felvételnél a vérvételi ambulancián kell jelentkezni, ahol az azonosításhoz szükséges okiratok (személyi igazolvány, lakcímkártya, TAJ kártya) ellenőrzése és a számítógépes nyilvántartásba vétele történik.

Szolgáltatásunk a hatályos jogszabályoknak megfelelő esetekben térítés ellenében beutaló nélkül is igénybe vehető.

A számítógépes rendszerben való rögzítése és személyes dokumentumok visszaadása után a felvételt intéző kolléga tájékoztatja a beteget, hogy a vérvételi ambulancia, hol található.

Tájékoztatni szeretnénk, hogy bizonyos szempontok módosíthatják a felvételi, behívási sorrendet, illetve azt, hogy néhány esetben a várakozási idő hosszú lehet. Pl. sürgősségi esetek, terheléses vizsgálatok, várandós kismamák stb. Ilyenkor az előjegyzésben megadott időpontok módosulhatnak. Kérjük szíves türelmüket!

2.2. Behozandó egészségügyi és személyes dokumentumok

Az Ön személyes azonosításához szükséges iratok:

- személyi azonosító igazolvány, ennek hiányában jogosítvány, útleve
- lakcímkártya
- TAJ kártya vagy Európai Egészségbiztosítási Kártya

Ellátásának biztonságos megtervezéséhez szükséges egészségügyi dokumentációk:

- beutaló,
- beutaló hiányában korábbi zárójelentések, ambuláns lapok, korábbi laboratóriumi leletek.

2.3. Előkészítés vizsgálatokhoz, bizonyos beavatkozásokhoz

A vérvétellel, a vérvételre való felkészüléssel, vizeletgyűjtéssel kapcsolatos információt kérje kezelőorvosától. Nem minden vizsgálathoz szükséges éhgyomri vérvétel. Javasoljuk a vérvétel előtt nem cukrozott víz fogyasztását.

Gyógyszer bevitellel kapcsolatban a kezelőorvosától kérjen információt.

A nem megfelelően kivitelezett előkészítés meghiúsíthatja, ronthatja az eredményt.

3. Az intézményben való bent tartózkodás rendje

Az Intézményi tartózkodása alatt kérjük a következők betartását:

A fekvő/ járó egészségügyi ellátást igénybe vevő személy, hozzátartozója, látogatója és **bármely az Intézmény területére belépő személy** (a továbbiakban egységesen: Beteg) az egészségügyi szolgáltatás igénybevételekor köteles tiszteletben tartani a vonatkozó jogszabályokat és a házirendet az Intézmény teljes területén.

A beteg – képességei és ismeretei szerint – köteles az ellátásában közreműködő egészségügyi dolgozókkal együttműködni.

A beteg és hozzátartozói kötelesek tiszteletben tartani más betegek jogait, saját jogaik gyakorlása során.

Az Intézmény területére tilos fegyvert, annak látszó tárgyat vagy – a jogszabályban meghatározott – közbiztonságra különösen veszélyes eszközt, élőállatot – a vonatkozó rendeletben meghatározott „segítő kutya” kivételével – behozni.

Az épületben tilos görkorcsolyával, gördeszkával, kerékpárral és egyéb hasonló eszközzel közlekedni.

Kép és hangfelvétel készítése:

Az Intézetben való ellátása során állókép, mozgókép vagy hangfelvétel készítése szigorúan tilos.

4. Intézményünk munkarendje

Vérvételi ambulancia : hétköznap 7.30-12.30 óráig

Leletkiadás: hétköznap 8.00 14.00 óráig

Előjegyzési lehetőségek:

Telefonon: (1) 210 02 78/ 62101,61846

E-mail: kplabor.lmi@med.semmelweis-univ.hu

5. A beteg távozása

Az elvégzett mintavétel után Ön általában távozhat az Intézetből. Vannak esetek, amikor valamilyen feltételhez kötött az, hogy elhagyja az Intézetet. A vérvétel után valamennyi várakozási idővel kell számolni, amíg még megfigyelhetik az ön állapotát. Munkatársaink elmondják a szükséges teendőket a betegeinknek, de amennyiben erre mégsem kerülne sor, kérjük, hogy kérjen felvilágosítást munkatársainktól. Sose hagyja el a helyszínt azelőtt, hogy tájékozódna a teendőkről. Elbocsátásakor mindenképp érdemes informálódni a leletkiadás módjáról és annak feltételeiről.

6. Biztonság

Vagyonvédelem, értéktárgyak megőrzése

Vigyázzon értékeire! Az Intézetben értékmegőrzésre (kabát, táska) nincs lehetőség, értékmegőrzést az Intézet nem vállal.

Tűzvédelem

Az Intézet területén a dohányzás és nyílt láng használata tilos! Dohányzásra kizárólag az épület erre kijelölt helyén, illetve az utcai bejáratától számított 5 méteres körzeten kívül van lehetőség.

Tűz esetén, kérjük, kövesse az intézet munkatársai, az épület portaszolgálat vagy a hatóság utasításait! A menekülési útvonalakat a folyosón elhelyezett alaprajzokon tekintheti meg.

Az intézet kiürítése esetén, kérjük, az épület elhagyását azonnal kezdje meg és kövesse a menekülési útvonalat jelző zöld nyilakat (mennyezetben, oldalfalon elhelyezve a folyosókon)!

Környezetvédelem

Intézetünkben a hulladékok gyűjtése nem szelektív módon történik. Kizárólag a biológiailag veszélyes hulladékot kezeljük elkülönítve a szabályoknak megfelelően.

Az egészségügyi ellátás során veszélyes hulladékok is keletkezhetnek, melyeket a többi hulladéktól külön, erre rendszeresített hulladékgyűjtő edényben gyűjtünk. Bár a veszélyes hulladékot legtöbbször az egészségügyi személyzet helyezi el, előfordulhat, hogy ellátása során Önnél is keletkeznek ilyen jellegű hulladékok, pl. vérvétel után, vérrel szennyezett gézlap. Kérjük, ha Önnél ilyen veszélyes

hulladék keletkezik, azt minden esetben a személyzetnek adja oda, majd ők gondoskodnak a kidobásáról.

Rendkívüli események, segítségkérés

Amennyiben rendkívüli – a házirendbe, jogszabályba ütköző vagy egyéb szokatlannak tűnő – eseményt észlel (pl.: lopás, egyéb rendbontás, tűz stb.), kérjük, haladéktalanul jelezze az Intézet munkatársainak, a portaszolgálatnak, vagy hívja a nap 24 órájában az

**Egyetem Központi Diszpécser- és Járórszolgálatát a 06 20 663 2000-es telefonszámon
(belső telefonról 0*2000, vagy központon keresztül a 2000-es mellék)!**

7. Betegazonosítás

Intézetünkben a betegellátás biztonsága érdekében és az esetleges tévesztések elkerülése (pl.: betegcsere, leletcsere, stb.) érdekében betegazonosító rendszert működtetünk. Az Intézet összes laboratóriumában vonalkóddal ellátott mintavételi eszközöket használunk, amelyek kódját a minta levétele/átvétele után azonnal rögzítjük. A minták kezelése során az Ön személyes adatainak védelmét az Intézet dolgozói biztosítják.

Ezen túl, az Ön biztonsága érdekében, ellátása során egyes tevékenységek megkezdése előtt (pl. vérvétel, leletkiadás) munkatársaink megkérdezhetik Öntől nevét, és más adatát is annak érdekében, hogy személyazonosságáról megbizonyosodjanak. Kérjük, válaszaival ekkor is segítse munkánkat!

8. Térítés ellenében nyújtott szolgáltatások

Intézetünkben – térítés ellenében – laboratóriumi szolgáltatások igénybevételére nyílik lehetőség. Ezeket a szolgáltatásokat az Egyetem Térítési Díj Szabályzata (<http://semmelweis.hu/betegellatas/teritesi-dijak/>) tartalmazza, mely az egyetem honlapján érhető el, A vizsgálatok aktuális áráról a következő e-mail címen érdeklődhet: holczer.tunde@med.semmelweis-univ.hu.

A Laboratóriumi Medicina Intézetben térítés ellenében a vizsgálati jegyzékben felsorolt vizsgálatok elvégzésére lehetőség van.

9. Egyéb szolgáltatások

Intézetünk területén az alábbi egyéb szolgáltatások kereshetők fel:

Büfé az udvarban található étteremben/Központi Betegellátó épület első emeletén található.

Meleg étkezésre az udvarban található étteremben van lehetőség.

Gyógyszertár és Gyógyászati segédeszköz bolt a Központi Betegellátó A épület első emeletén működik.

Wifi: van az épületben (név:KBE, jelszó:semmelweis)

Öltözőszekrény/ruhatár: nincs

Étel/italautomata: van

Bank automata: nincs

10. Betegjogok és betegkötelezettségek

(lásd Jelen dokumentum végén BETEGJOGOK GYAKORLÁSA c.)

Betegeinket megilletik az egészségügyről szóló 1997.évi CLIV. törvényben meghatározott jogok. Ezek az egészségügyi ellátáshoz való jog, az emberi méltósághoz való jog, a kapcsolattartás joga, a gyógyintézet elhagyásának joga, a tájékoztatáshoz való jog, az önrendelkezéshez való jog, az ellátás visszautasításának joga, az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga, az orvosi titoktartáshoz való jog.

Ugyanakkor a betegnek az intézetben való tartózkodás, a gyógyítási folyamat során kötelezettségei is vannak.

11. A betegjogi jogvédelem lehetősége

11.1. Panaszkezelés

Ha a beteg vagy hozzátartozója az egészségügyi ellátás igénybevétele során az ellátással összefüggésben panaszt kíván tenni, és vérvételi ambulancián nem nyer orvoslást, panaszát az intézet igazgatóságán jegyzőkönyvbe diktálhatja. 10 munkanapon belül a panaszbejelentés kivizsgálásáról írásbeli tájékoztatást kap az egészségügyi intézménytől.

Az intézet panaszvizsgálási rendje nem érinti a beteg azon jogát, hogy a panasz kivizsgálásával összefüggésben más szervhez is fordulhat (Betegjogi képviselő).

11.2. Betegjogi képviselő

Panaszával fordulhat a területileg illetékes betegjogi képviselőhöz is az alábbi elérhetőségeken:

Betegjogi képviselő:

Dr. Szedresi Alexandra

Telefon: +36 20/489-9504

e-mail cím: alexandra.szedresi@ijb.emmi.gov.hu

Fő tevékenysége:

- segít a betegnek panasz megfogalmazásában,
- kezdeményezheti a panasz kivizsgálását,
- a beteg – illetve egészségügyi okból történő akadályoztatása esetén a hozzátartozó – írásbeli meghatalmazása alapján panaszt tehet az egészségügyi szolgáltató vezetőjénél, fenntartójánál, továbbá a beteg gyógykezelésével összefüggő ügyekben eljár az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnál, és ennek során képviseli a beteget,
- segíti a beteget az egészségügyi dokumentációhoz való hozzájutásban, azzal kapcsolatos megjegyzések, kérdések feltételében.

A betegjogi képviselő panaszkezelése:

- A betegjogi képviselő tájékoztatja a beteget a megtett panasz és arra kapott válasz tartalmáról, az eljárási cselekmények helyzetéről, az esetleges további jogorvoslatok, eljárások kezdeményezésének lehetőségeiről.
- A betegjogi képviselőtől a panasz kivizsgálására irányuló megkeresésre az egészségügyi szolgáltató vezetője 30 napon belül érdemben válaszol.
- A betegjogi képviselő a panasz megalapozottsága esetén az érintett és a szolgáltató közötti megegyezés létrehozására törekszik.

A betegjogi képviselő jogai, kötelezettségei:

A betegjogi képviselő – az ellátás zavartalanágát nem veszélyeztetve – illetékességi körében jogosult:

- az egészségügyi szolgáltató működési területére belépni,
- az ügyre vonatkozó iratokba betekinteni,
- az egészségügyben dolgozókhöz kérdést intézni.

A betegjogi képviselő köteles:

- a betegre vonatkozó orvosi titkot megtartani,
- a beteg személyes adatait a vonatkozó jogszabályok szerint kezelni,
- az egészségügyi szolgáltató működésével kapcsolatban észlelt jogsértő gyakorlatra és egyéb hiányosságokra a szolgáltató vezetőjének, illetve fenntartójának a figyelmét felhívni, és azok megszüntetésére javaslatot tenni,
- különös figyelmet fordítani az életkoruk, testi vagy szellemi fogyatékoságuk, egészségi állapotuk, illetve társadalmi-szociális helyzetük miatt kiszolgáltatott helyzetben lévők betegjogi védelmére,
- rendszeresen tájékoztatni az egészségügyi dolgozókat a betegjogokra vonatkozó jogszabályokról, és azok változásairól.

BETEGJOGOK GYAKORLÁSA

Betegjog mindazon jogosultságok összessége, melyek az egészségügyi ellátás során az azt igénybevevő személyt megilletik. A betegjogoktól nem választhatók el a beteg kötelezettségei sem, melyeket a betegjogok mellett ebben a kiadványban ismertetünk.

I. BETEGJOGOK AZ EGÉSZSÉGÜGYI TÖRVÉNYBEN (1997. évi CLIV. törvény)

1. AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSHOZ VALÓ JOG

Az életmentő, illetve a súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátást, a fájdalom csillapítását, illetve a szenvedés csökkentését is jelenti. Az egészségügyi ellátáshoz való jog akkor megfelelő, ha a vonatkozó szakmai, etikai szabályok, irányelvek betartása megtörténik. Folyamatosan hozzáférhetőnek kell lennie az ellátásnak, ami azt jelenti, hogy a beteg **egészségügyi állapotának megfelelő ellátási szinten**, például alapellátásban, járó,- vagy fekvőbeteg-ellátásban kell az adott ellátást biztosítani.

2. AZ EMBERI MÉLTÓSÁGHOZ VALÓ JOG

azt jelenti, hogy a betegen kizárólag az **ellátáshoz szükséges beavatkozások** végezhetőek el, továbbá, hogy a beteg ellátása során szeméremzetére tekintettel ruházata csak a szükséges időre és szakmailag indokolt mértékben távolítható el. A beteget csak méltányolható okból és indokkal lehet **várakoztatni**.

A beteg az ellátás során korlátozható jogainak gyakorlásában, de csak indokoltan a törvény szerinti feltételek fennállása esetén. A beteg személyes szabadsága is korlátozható ugyan, de csak sürgős esetben, illetve mások és saját testi épsége, egészsége, élete megóvása érdekében.

A **korlátozó intézkedéseket** főszabály szerint a kezelőorvos rendelheti el. (Kivételt képeznek ez alól azok az intézmények, ahol nincs állandó orvosi felügyelet: akkor a korlátozó intézkedést a szakápoló is elrendelheti, úgy hogy arról a kezelőorvost jóváhagyás céljából értesíti.) A korlátozó intézkedésről a területileg illetékes szakterületnek megfelelő jogvédelmi képviselőt (betegjogi, ellátottjogi vagy gyermekjogi képviselőt) is értesíteni kell. Az intézkedés jóváhagyása esetén az orvosnak jogszabályban meghatározott időközönként felül kell vizsgálnia a korlátozó intézkedés elrendelésének jogszerűségét. A korlátozás addig tarthat, amíg az elrendelés oka fennáll.

3. A KAPCSOLATTARTÁS JOGÁNAK GYAKORLÁSA

mindig a gyógyintézetben meglévő feltételektől függ, ezt a **Betegtájékoztató-Házirend** tartalmazza. Természetesen a joggyakorlás feltétele a betegtársak jogainak tiszteletben tartása és a betegellátás zavartalanságának biztosítása is. Ez a jog magában foglalja, hogy a betegnek joga van a gyógykezelés ideje alatt szeretteivel, hozzátartozóival, és egyéb személyekkel kapcsolatot tartani, látogatókat fogadni, vagy egyes személyeket a látogatásból kizárni.

Súlyos állapotú betegnek joga van ahhoz, hogy az általa, vagy cselekvőképтелensége esetén törvényes képviselője által megjelölt személy mellette tartózkodjon. A **kiskorú beteg** mellett tartózkodhat

szülője, vagy törvényes képviselője, illetve az általuk megjelölt személy. A **szülő nőnek** joga van ahhoz, hogy az általa megjelölt személy a vajúadás és a szülés alatt folyamatosan vele lehessen, a szülést követően pedig ahhoz, hogy gyermeke vele lehessen, ha ennek orvos-szakmai akadálya nincs.

A betegeket megilleti a vallási meggyőződésüknek megfelelő egyházi személlyel való kapcsolattartás és a szabad vallásgyakorlás joga is.

4. A GYÓGYINTÉZET ELHAGYÁSÁNAK JOGA

alapján a beteg a gyógyintézetet **elhagyhatja, ha** azzal mások testi épségét, egészségét nem veszélyezteti. Amennyiben a beteg bejelenti a távozási szándékát, avagy bejelentés nélkül távozik, akkor ezt a kezelőorvosnak rögzíteni kell a beteg egészségügyi dokumentációjában. Cselekvőképtelen, korlátozottan cselekvőképes, illetve az egészségügyi jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott személy esetén a törvényes képviselőt/helyettes joggyakorlót/támogatott döntéshozót a gyógyintézet értesíti. A beteg gyógyintézetből való **elbocsátása** esetén őt, illetve hozzátartozóját erről – lehetőség szerint – 24 órával korábban tájékoztatni kell.

5. A TÁJÉKOZTATÁSHOZ VALÓ JOG

kétfajta lehet, az önrendelkezési és a terápiás célú. Az **önrendelkezési** tájékoztatás célja, hogy a beteg megalapozottan dönthessen a kezelésbe történő beleegyezésről vagy elutasításról. A **terápiás** tájékoztatás célja a terápiához kapcsolódó tudnivalók a beleegyezés után, például életvezetési tanácsok, vagy a kontroll szükségessége.

A betegnek joga van számára **egyéniesített formában, érthető módon** történő, teljes körű tájékoztatásra:

- egészségi állapotáról, annak orvosi megítéléséről,
- javasolt vizsgálatokról, beavatkozásokról, azok elvégzésének előnyeiről, kockázatairól, tervezett időpontjaikról, a vizsgálatokkal kapcsolatos döntési jogáról,
- az ellátás folyamatáról, várható kimeneteléről,
- a további ellátásokról, lehetséges alternatív eljárásokról, módszerekről,
- a javasolt életmódról,
- a vizsgálatok eredményéről.

A betegnek joga van:

- megismerni az ellátásában közreműködő személyek nevét, szakképesítését, beosztását
- a tájékoztatás során és azt követően kérdezni
- megjelölni azt a személyt, akit az orvos tájékoztathat, illetve kizárni személyeket a tájékoztatásból.

A tájékoztatásról a cselekvőképes beteg lemondhat, azonban, ha a beavatkozásra a beteg kezdeményezésére kerül sor, lemondása csak írásban érvényes.

6. AZ ÖNRENDELKEZÉSHEZ VALÓ JOG

alapján a betegnek joga van **szabadon dönteni** az egészségügyi ellátás igénybevételéről, a beavatkozásokba történő beleegyezésről, illetve azok visszautasításáról. Cselekvőképes beteg megnevezheti azt a személyt, aki jogosult helyette a beleegyezés és visszautasítás jogát gyakorolni, illetve hozzátartozói közül bárkit kizárhat ezen jog gyakorlásából. Amennyiben a beteg cselekvőképtelen és nincs helyettes nyilatkozattételre jogosult személy, akkor az egészségügyi törvény által meghatározott sorrend érvényesül a beleegyezés és visszautasítás jogának a gyakorlására: törvényes képviselő, házastárs/élettárs, gyermek, szülő, testvér, nagyszülő, unoka.

A beteg **beleegyezése nem szükséges**, ha:

- a beteg közvetlen életveszélyben van,
- a beavatkozás elmaradása mások testi épségét, egészségét veszélyezteti,

- a helyettes joggyakorló beleegyezése késsedelemmel jár, a beavatkozás késsedelme pedig a beteg egészségének súlyos vagy maradandó károsodásához vezet,
- invazív (testen belüli) beavatkozás közben szükségessé válik a műtét kiterjesztése, és a kialakult állapot sürgős szükségnek minősíthető.

A beteg beleegyezése történhet szóban, írásban, ráutaló magatartással, melyet bármikor visszavonhat.

Írásbeli nyilatkozat kell:

- minden műtéti, illetve az emberi testbe hatoló komolyabb beavatkozás előtt,
- bármely, életében eltávolított sejtjének, szövetének, szervének, testrészének – egészségügyi ellátással össze nem függő – bármilyen célú felhasználásához.

7. AZ ELLÁTÁS VISSZAUTASÍTÁSÁNAK JOGA

szertint minden cselekvőképes beteget megillet az ellátás visszautasításának joga kivéve, ha ezzel mások életét, vagy testi épségét veszélyezteti. Lehetőség szerint fel kell tární, hogy mi vezette a beteget arra, hogy a kezelést visszautasítsa, és tájékoztatni kell a kezelés elmaradásának következményeiről. Meg kell kísérelni, hogy a döntését megváltoztassa, de nem szabad a döntés megváltoztatására kényszeríteni.

A beteg minden olyan ellátást, amelynek elmaradása esetén egészségi állapotában várhatóan **súlyos vagy maradandó károsodás** következne be, csak közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban, illetve írásképtelensége esetén két tanú együttes jelenlétében utasíthat vissza. Ez a jog nem illeti meg a cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes beteget.

Életmentő vagy életfenntartó ellátás visszautasítására egy 3 tagú orvosi bizottság (pszichiáter, szakorvos, kezelőorvos) vizsgálatát követően van mód. A bizottságnak egybehangzóan és írásban kell nyilatkoznia arról, hogy a beteg döntését a következmények tudatában hozta meg, a beteg olyan súlyos betegségben szenved, amely az orvostudomány mindenkori állása szerint rövid időn belül – megfelelő egészségügyi ellátás mellett is – halálhoz vezet és gyógyíthatatlan. A beteget a vizsgálatot követő 3. napon ismételt nyilatkoztatni kell két tanú előtt. A beteg nem utasíthatja vissza az életfenntartó vagy életmentő beavatkozást, ha várandós és előre láthatóan képes a gyermek kihordására. A cselekvőképességében bármely módon korlátozott beteg esetében – életmentő vagy életfenntartó ellátás visszautasításakor – az egészségügyi szolgáltató indít keresetet a beleegyezés bíróság általi pótlása iránt. A bíróság nemperes eljárásban, soron kívül jár el.

A visszautasításra vonatkozó jognyilatkozat bármikor, alaki kötöttség nélkül visszavonható. Cselekvőképes személy – későbbi esetleges cselekvő képtelensége esetére – közokiratban előre rendelkezhet a visszautasításról, illetve a helyettes joggyakorlóról. (un. – Élő végrendelet –)

8. AZ EGÉSZSÉGÜGYI DOKUMENTÁCIÓ MEGISMERÉSÉNEK JOGA

alapján az egészségügyi dokumentációval az egészségügyi szolgáltató, az abban szereplő adattal a beteg rendelkezik.

A beteg jogosult

- a gyógykezeléssel összefüggő adatainak kezeléséről tájékoztatást kapni,
- a rá vonatkozó egészségügyi adatokat megismerni,
- az egészségügyi dokumentációba betekinteni, azokról kivonatot vagy másolatot készíteni, valamint saját költségére másolatot kapni,
- több résztvevénységből álló, összefüggő ellátási folyamat végén vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátást követően írásbeli összefoglaló jelentést (zárójelentést) kapni,
- az általa pontatlannak vagy hiányosnak vélt rá vonatkozó egészségügyi dokumentáció kiegészítését, kijavítását kezdeményezni.

A **beteg halála** után törvényes képviselője, közeli hozzátartozója, valamint örököse – írásos kérelme alapján – jogosult a halál okával összefüggő vagy összefüggésbe hozható, továbbá a halál bekövetkezését megelőző gyógykezeléssel kapcsolatos egészségügyi adatokat megismerni, az egészségügyi dokumentációba betekinteni, valamint azokról kivonatot, másolatot készíteni vagy saját költségére másolatot kapni.

Az egészségügyről szóló törvény kivételesen lehetőséget ad a **pszichiátriai betegek esetén** a dokumentáció megismeréséhez való jog orvos általi korlátozására, ha alapos okkal feltételezhető, hogy a dokumentáció megismerése a beteg gyógyulását nagymértékben veszélyeztetné, vagy más személy személyiségi jogait sértené. A korlátozásról a betegjogi képviselőt és a beteg törvényes vagy meghatalmazott képviselőjét haladéktalanul értesíteni kell.

9. AZ ORVOSI TITOKTARTÁSHOZ VALÓ JOG

alapján a beteg jogosult arra, hogy az ellátásában részt vevő személyek a rá vonatkozó adatokat **bizalmasan kezeljék**.

A betegnek joga van:

- eldönteni, hogy állapotáról kinek adható felvilágosítás, illetve ki is zárhat személyeket a tájékoztatásból.
- olyan körülmények biztosításához, amikor gyógykezelése során csak az ellátásában résztvevő személyek vannak jelen.

II. A BETEG KÖTELEZETTSÉGEI

A **beteg** – amennyiben ezt egészségi állapota lehetővé teszi – köteles az ellátásában közreműködő egészségügyi dolgozókkal képességei és ismeretei szerint az alábbiak szerint **együttműködni**:

- tájékoztatni őket mindarról, amely szükséges a kórisme megállapításához, különösen minden korábbi betegségéről, gyógykezeléséről, gyógyszer vagy gyógyhatású készítmény szedéséről, egészségkárosító kockázati tényezőiről,
- tájékoztatni őket – saját betegségével összefüggésben – mindarról, amely mások életét vagy testi épségét veszélyeztetheti, így különösen a fertőző betegségekről és a foglalkozás végzését kizáró megbetegedésekről és állapotokról,
- tájékoztatni őket minden, az egészségügyi ellátást érintő, általa korábban tett jognyilatkozatáról,
- a gyógykezelésével kapcsolatban tőlük kapott rendelkezéseket betartani,
- a gyógyintézet házirendjét betartani,
- a jogszabály által előírt térítési díjat megfizetni
- jogszabályban előírt személyes adatait hitelt érdemlően igazolni.

A betegek és hozzátartozóik jogaik gyakorlása során kötelesek tiszteletben tartani más betegek jogait, az intézmény jelen tájékoztatóban előírt működési rendjét, továbbá nem sérthetik az egészségügyi dolgozók törvényben foglalt jogait.

Budapest, 2018. 09.01.

.....
Prof Dr Vásárhelyi Barna
Intézetigazgató